

Pas moj prijatelj

Projektni ured Rijeka - zdravi grad, interesna grupa građana za unapređivanje zaštite okoliša i Veterinarska stanica Rijeka d.o.o. – Sklonište za životinje Lič, pokrenuli su početkom godine pilot projekt suradnje s učenicima osnovnih škola grada Rijeke i Primorsko-goranske županije.

Pilot projekt uključuje edukaciju djece i učenika te promoviranje zbrinjavanja i udomljavanja pasa. Učenici su uključeni u edukativne radionice, na osnovu kojih bi trebali preuzeti aktivnu ulogu u provedbi projekta što pretpostavlja anketiranja, volontiranja te izradu kućica za pse, za potrebe skloništa u Liču.

Nakon poziva za suradnju upućenih školama odazvalo se sedam riječkih osnovnih škola, Ivan Zajc, Centar, Vladimir Gor-

tan, Srdoči, Zamet, Belveder, San Nikolo i osnovna škola Rudolfa Strohal iz Gorskog kotara, iz Lokava.

Pilot projekt odvija se u fazama. U prvoj fazi (siječanj, veljača) formirani su radni timovi učitelja i učenika, utvrđeni ciljevi i zadaci, te provedene i obrađene ankete. U drugoj fazi (ožujak, travanj, svibanj, lipanj) održavaju se edukativne radionice s temama upoznavanja s vrstama odnosno pasminama, držanja, njege i uzgoja pasa, značaja i utjecaja prisutnosti psa na zdravo odrastanje djece te promoviranje udomljavanja pasa, odnosno organizacija kviza znanja i posjet Veterinarskoj stanici Rijeka d.o.o.

U trećoj, završnoj fazi (rujan, listopad) provodi se evaluacija pilot projekta i zajednička radionica u Skloništu za živo-

tinje Lič. Uz redovnu populaciju učenika osnovnih škola, u pilot projekt je uključen i Centar za autizam podružnica Rijeke čiji će korisnici izraditi poklon kućicu za pse te se pridružiti odlasku u Sklonište za životinje Lič tijekom završne faze provedbe projekta.

Projekt završava 4. listopada 2013. godine obilježavanjem Međunarodnog dana zaštite životinja, kada će učenici u Gradskoj vijećnici Grada Rijeke prezentirati zaključke cjelokupnog projekta. Najuspješnijim i najaktivnijim učenicima će biti uručene zahvalnice i poziv za nastavak suradnje.

Mr. sc. Irena Deže Starčević, prof.
irena.deze-starcevic@rijeka.hr
Milka Mijanović, dr. vet. med.

CENTAR ZA REHABILITACIJU SILVER

Čovjek i pas

Centar za rehabilitaciju Silver službeno je osnovan i počeo s radom 17. lipnja 2008. godine, a osnivači su mu Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Grad Zagreb i Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet. U svome se radu Silver posebno bavi orijentacijom i mobilitetom slijepih osoba, školovanjem i dodjelom rehabilitacijskih pasa osobama s invaliditetom, posebno teško pokretnima, dodjelom terapijskih pasa djeci s teškoćama u razvoju, uzgojem radnih pasa za ove namjene, edukativno-promotivnim aktivnostima u cilju senzibiliziranja javnosti za specifične potrebe slijepih i drugih osoba s invaliditetom te promotivnim kampanjama i programima s ciljem prikupljanja sredstava i razvoja partnerskih odnosa sa sponzorima.

U Centru za rehabilitaciju Silver u cjelodnevnom boravku može biti smješteno deset slijepih osoba i dvije osobe u invalidskim kolicima, koji uza smještaj imaju osiguranu prehranu i razne sadržaje, od rehabilitacijskoga procesa do slobodnog vremena, kojeg dijelom provode i u taktilno-mirisnom parku koji strukturom staza i mirisnim biljem omogućava lakše snalaženje u prostoru osobama oštećena vida te nesmetano kretanje osobama u invalidskim kolicima.

Na odjelu za pse istodobno može biti smješteno između četrdeset i pedeset pasa, u vrijeme njihova školovanja, u vrijeme štenjenja ili u izolaciji zbog mogućih zaraznih bolesti.

U Centru je razvijen i vlastiti selekcionirani uzgoj pasa pri čemu se vrši odabir i prilagođavanje pasa izraženim potrebama korisnika. Među korisnicima su slijepi i visoko slabovidne osobe, osobe u invalidskim kolicima, djeca s teškoćama u razvoju te starije ili osobe s mentalnom retardacijom, njihove obitelji koje kroz edukativne programe uče o specifičnostima invaliditeta ili oštećenja, djeca predškolske i školske dobi i članovi udruge, kroz organizirane posjete i upoznavanje s ulogom i mogućnostima pasa u radu s osobama s invaliditetom, a posebno volonterske obitelji socijalizatora koje pripremaju pse za budući rad.

Program uzgoja pasa utemeljen je na pasminama labrador retriever, zlatni retriever i manje na nekim drugim pasminama. Psi se, nakon odabira štenaca starih od šest do osam tjedana, smještaju u volonterske obitelji, u kojima se godinu dana provodi redovan program socijalizacije i veterinarske skrbi, navikavanja na razne okolnosti svakodnevnoga života, usvajanja osnovnih pravila ponašanja te učenja poslušnosti. Centar pruža stručnu pomoć i snosi troškove prehrane, opreme i liječenja pasa.

Oko petnaestog mjeseca života psi ulaze u program školovanja, a prema izraženim osobinama uče se za vodiče slijepih, rehabilitacijske ili terapijske pse.

Psi vodiči školuju se od šest do osam mjeseci, a budući korisnici provode intenzivan

cjelodnevni trening kroz više tjedana i upoznavanje sa psom, uz pomoć instruktora, nakon čega im Silver besplatno dodjeljuje psa vodiča uz obavezu na kontinuiranu skrb o kvaliteti njihova zajednička rada. Prosječan radni vijek psa vodiča je sedam do osam godina.

Rehabilitacijski pas posebno je školovan za svakodnevnu pomoć teško pokretnoj osobi ili osobi u invalidskim kolicima, a naročito za donošenje stvari, razne oblike pomoći poput podešavanja papučica na invalidskim kolicima ili paljenja i gašenja svjetla, otvaranja i zatvaranja vrata, čak i pomoći pri usisavanju stana, povlačenjem usisivača u smjeru u kojem korisnik želi, kao i alarmiranja lajanjem u slučaju kakve opasnosti.

Terapijski pas posebno je školovan kako bi kod djece ili mladih osoba s teškoćama u razvoju poticao razvojne procese te istodobno bio njihov pomagač u svakodnevnim aktivnostima, ali i motivator u senzomotoričkom, socio-kognitivnom, komunikacijskom te psiho-socijalnom i emotivnom razvoju.

Naravno, valja uvijek imati na umu da sam pas nije terapeut, ali je uz voditelja pomagač i sudionik u terapijskim aktivnostima pa kod korisnika potiče ono što bi bez takve motivacije u pravilu ostalo potisnuto ili skriveno. Nakon navršene osam godina, pas odlazi na sistematski pregled, a prema dobivenim nalazima i procjeni radne sposobnosti donosi se odluka o njegovom umirovljenju. Dio pasa ostaje kod dosadašnjih korisnika, a Centar i dalje pruža potporu obitelji.

Duško Popović
popovicdusko@yahoo.com